

DISPUT ETRE AR MARO

HAC AN DEN YAOUANQ.

AR MARO.

CETE me êru, va mignon,
Da ober did renta rêson
Demeus da vue tremenet;
Scuis eo Doue ous da velet.

AN DEN YAOUANQ.

Autrou Doue, piou eo emàn
A zo deut qen disònj amàn?
Va speret a zo oll troublet
Gant epouvant eus e glêvet.

AR MARO.

Petra lavares, va mignon?
Lès da spont, ha cont da rêson,
Ha na vouies-te qet ervad
E teujen abred pe divezad?

AN DEN YAOUANQ.

Allas sivoas, ne vouien qet
E ileac'h donet qen abret;

Me zònje dìn , pa voan dispos ,
Ne varvjen qen e vijen còs.

AR MARO.

Mes alies e poa clêvet
Ne meus biscoas den espernet ,
Hac e tleàn an oll falc'had ,
Còs ha yaouanq eus a bep oad.

AN DEN YAOUANQ.

Allas ! sivoas , en joa ar bed
E voa va speret ocupet :
Em yaouanqis voa va fianç ,
Hac em mignonet va esperanç.

AR MARO.

Penos , den sot hac aheurtet ,
Ne voas-te get avertisset
Da reformi da voal vue ,
Pa ne voas get sur a un de ?

AN DEN YAOUANQ.

Allas ! me vel òn faziet ;
Mar plij ganêc'h , c'hoas deportet :
Roit dìn ur blavez termen ,
Ma rìn qent mervel pinijen.

AR MARO.

Penos e fell dide ober
Pinijen en qen bêr amzer ,
Pa ne c'heus grêt bete vrêmàn ,
Ha-te pell zo var ar bed-màn ?

AN DEN YAOUANQ.

Me bromet dêc'h , a dra certain ,
E rìn prontamant pinijen
Da repara va yaouanqis ,
Ma roit dìn termen ur mis.

AR MARO.

Avoalc'h ec'h eus bet a amzer ,
Ma carjes ober da zever ;
Mes ne alles pelloc'h appel :
Eru an heur , ret ê mervel.

AN DEN YAOUANQ.

Pe n'en dê qet ho polonte
Va lezel qeit-se en bue ,
Mar plij ganêc'h , da vianàn ,
Un devez c'hoas a c'houlennàn.

AR MARO.

Harçal bremâ paciantet :
Eru an heur , ret ê monet ;
Rac-se-ta , sònj es coall vue ;
Ret ê monet dirac Doue.

AN DEN YAOUANQ.

Penos eta , mervel zo ret
A greiz va nerz ha va yec'het !
Penos qüittât va dessenion ,
Va joa , va c'herent , va madou ?

AR MARO.

Diveat out bremâ da voela ,

Homàn ê da heur divea :
E zàn da rêi did an tol marvel ;
En heur-mâ e renques mervel.

AN DEN YAOUANQ

*E c'houlen sicour digant e guerent
ha mignonet.*

O va c'herent ha mignonet ,
En han' Doue va zicouret ;
Scòet ouñ gantàn d'ar maro :
Deut d'am zicour, hastit afo.

AR GUERENT HAC AR MIGNONET.

Evit bremàn ne allomp qet,
Beza hon eus affer bresset ;
Pa retornimp, ni a velo,
N'oc'h eus qet a fêçon maro.

AR MARO.

Güel, den zot ha den aheurtet,
Petra respont da vignonet !
Anzao bremàn, den diavis,
Peguer tromplus ê yaouanqis !

AN DEN YAOUANQ.

Güir a larit, me zo tromplet
Gant yaouanqis ha mignonet :
Bremàn me io dê mil mallos :
D'am oll maleur e zint bet caus.

AN DEN YAOUANQ

*E c'houlén sicour digant Doue hac
ar Verc'hez.*

Me ho suppli, ô va Jesus!
Ha c'houi, Güerc'hez, Mam druezus,
Me ho ped, dre ho madelez,
D'am zicour c'hoas, me, pec'her qez.

AN AUTROU-DOUE.

Penos ec'h eus an assuranc
Da c'houlén ouzomp assistanc?
Bepret out bet hon adversour;
Petra ve demp-ni da zicour?

AN DEN YAOUANQ

E c'houlén sicour digant ar Zent.

O Sent, mignonet da Zoue,
Ho pet truez ous va enel
Gant an oll oun abandonet;
En han' Doue va zicouret.

AR ZENT.

Penos ec'h eus an hardisson
Da c'houlén hor protection?
Ne c'heus qet miret hor goueliou,
Nac imitet hor vertuziou.

AN DEN YAOUANQ

E c'houlén sicour digant e Æl-mad.

O va Æl-mad! ô va den qer!

Va gardien en peb amzer ,
M'ho ped va sicourit brema
Em necessite diveza.

AN ÆL.

Qement a ellen ameus grêt
Bete vremen en da andret ;
Poent e zeo din d'abandoni
Pa ne c'heus qet sentet ouzin.

AN DEN YAOUANQ.

Me vel ervad ê tremenet
Va amzer da veza sicouret ;
Bevet e meus en libertin ,
Doue a rent justiç erfin.

En maro en diles Doue.
Pa'm boa'n dilezet em bue ;
Resistet meus d'e oll graçou ,
Hac em refus em goulennou.

AN DEN YAOUANQ

E quittât e guerent hac e vignonet.

Dilezet oun en abandon ;
N'en deus mui evidon pardon.
Adieu , qerent ha mignonet ,
Adieu , bed fall ha milliguet.

AN DEN YAOUANQ

E quittât joaüstet ar bed-màn.
Adieu , grandeur ha bombançou ,

Enorion vên ha triomphou ;
Adieu d'an traou eus an douar ,
Adieu d'an eê , adieu d'e c'hloar.

Mallos d'ar vam , mallos d'an tad ,
A zo bet ouzîn qen ingrat ,
M'o deus grêt dîn coll va ene ,
D'am beza lezet em liberte.

E zàn da veza entêret
En ifern gant an dud daonet ,
Da lesqi ebars er flammou ,
Da james gant an diaoulou.

Ha possubl ve , ô va Doue ,
E serfec'h ouzomp dôr an eê !
Obtenit demp , ô va Zalver ?
Eur plaç en ho cloar eternal.

FIN.

RECIT

*Composet a nevez var sujet eun exempl
êruet gant tri maleurus.*

Var ton an Uzullier.

BRETONET , me ho suppli , tostait da
glêvet
Eur recit eus eun exempl a neve êruet
Gant tri maleürus impi , cruel ha dirêson ,

Enem roet d'an diaouleus a greiz o c'halon.

Er bloa mil eiz cant ugent, er guær
eus a Boulon.

Evit rêisclêr da entent dirac ar gristenien,
Qement den em selaouo hac a zo badeet,
Oc'h ober reflexion a vezo estonet.

En eizvet deiz varnuguent demeus a
vis güenver,

En deveziou molarje, evit explica sclêr,
E voa an tri maleürus en eun hostaliri,
Eus al liqueurion güella ouz en em zervichi.

Ha pa voe leun o c'horfou, o deveus
concluet

Etreze qemer mascou evit mont da redet;
Daou anê o deus laqet var o c'heinou cre-
c'hen,

Da c'holo o habijou, ha qerniel var o fen.

An drivet eus aneze ê ar maleürussa :

Pa voa e gamaradet o voñet digantâ,
E sònjas mont d'ar garnel, hac en deveus
fourret

E beñ en eur penn maro; eüzus voa
da velet.

En toullou e zaoulagad ec'h alum flam-
boezou

Evit monet da redet partout dre ar ruyou;
Ar vugale a zaille partout aroc deñ,

Nemet an dud rêsonabl a dec'he dirazàn.

Ober a rejont ozro hep enem rancontri,
Var eur c'horn demeus a guêr en em
gavjont o zri,

Hac eno o deus galvet ar zent hac an æle,
Hac hor Zalver biniguet da rent a brezeldê.

Dre ar boez eus al langach o deveus
prononcet

A enep hor Mestr diviu hac hor Mam
biniguet,

E scòas un tarz curun aziouc'h dê qer
ponner,

Qen a ra eur grenaden an oll ties e qêr.

Spouronet eo calonou an oll habitantet
O sônjal e voa êru ar fin demeus ar bed;
Penevert m'o deus clêvet an declaration,
E voant prest da berissa en spont hac en
eston.

Distrêi a ra'r maleurus da zigas d'ar
garnel

Ar penn maro voa gantàn d'e blaç, an
den cruel !

Hac e teuas d'e bedi, o treie guein dezàn,
Dont an deiz varlerc'h d'e di evit coania
gantàn.

Ac'hane e teu d'ar guær da guemere t
repos,

Hac e za en e vele arrest demeus an nos ;

Mes ne alle qet cousqet gant an anaon
mat,

E voa gantàn tourmantet o tonet d'e biqat.

Hep beza bet disclêryet da nicun eus
e dy

E furi, e hardisson hac e iffronteri,

E zas gante assambles d'ar parc da la-
bourat,

N'ell qet reposi, pa sònj en e grim de-
testabl.

Da nòs pa voa azeet gant e dud diouz
an dol,

Ec'h êru ar penn maro da darc'hat var
an nor,

Hac outàn ar relegou dre buissanç Doue,
Pere voa ouz en douguen entre m'oa
en bue.

An hini a zo savet da zigueri dezàn,
Ouz er gûelet oc'h antren, a deuas da
guezàn;

Cregui ra an dud ennàn en avis e zevel,
Qement e voa spouronet, m'en deus
renqet mervell

Avanç a ra an Anaon, hac en deus
lavaret :

Chomit, va zud, da goania, ne genit
den ebet;

Ouzit e ràn va c'hombat, va c'homper
maleurus,

Va gñelet a res bremâ en eur stad perillus!

Petra e teus gonezet evit va zourmanti?

Elec'h pedi evidon, e cresques va anui :

Goulen pardon ouz Doue eus da goal

bec'hejou ;

Meritet ec'h eus beza dispennet a beziou.

Ar muia tra am glac'har, nonobstant

d'am boan,

Eo ar galonad o do ha da dad ha da vam,

O velet o deus maguet ur buguel libertin!

Hagñelet en difframma, ô Doue, pebes fin!

Daou zevez goude ma voa an exempl

êruet,

E varv e dad hac e vam, gant glac'har

sezisset.

Cetu maro pêvar deo demeus ar memes ti;

Pedomp Doue evito hac ar Verc'hez Vari.

An den-mân a voa oajet a bemp bloas

varnuguent.

Ho pedi rân, tud yaouanq, da guemeret

exempl

Da bellât diouz an danger ha goal gomp-

gnunes,

A zo cos da vil maleur ha mil fallagries.

Paglêo e zaou gamarad pèseurt punishment

En eus bet ar maleurus goude e hardisson,

E quittaont o moyen, ha mont er mes

o brô,

Evit ober pinijen ar rest eus o deizioù.
Ha c'houit, tadou ha mamou o devez
bugale,
Corrijit hac instruit, ha bet soign aneze;
Rac m'ar manqit varneze, abret pe divezat
E rint dezo o-unan ha dêc'h goal galonad.
Goulennomp digant Doue hac hor
mam ar Verc'hez,
Hon lod er barados goude ar fin hor buez
Da renta meleudioù d'hor Zalver beniguet
Epad an eternite bars en e eürusdet.

F I N.

E Montroulez, eus a Impr. LÉDAN.